

هر استادی که سراغ داشتند خواسته بودند که داستانی بنویسند. اما داستان هفتگی با قلاب و جاذب نوشتن کار آسانی نبود. مهندس والا روجا بی اطمینانی به من نگاه می کردند. خاصه این که من داستان جذابی بروای مجله حرف یعنی سبید و سیاه می نوشتم و آیا این یک توطنه نبود؟ لعنت بود که به آنها اطمینان داد این جوان حرف این میدان است و ما شروع کردیم. با سه داستان پی در پی. یکی قاریخی، یکی اجتماعی و یکی عاششانه با امنی متفاوت و کار گرفت و ما ماندگار شدیم.

امروز که آن روزها فکر می کنم می بینم من تمامی اعتبار حرف ای آن روزگار را مدنیون جرات زنی هستم که مشوق من ایستادگی در آن کار بودو در تمام سالهای بعد با من به مانند دوستی صدیق رفتار کرد.

روزنامه فرانسوی زبان تهران ترجمه می کرد. کار آسانی نبود مختصری شرح حال شعر معاصر فارسی و شاعران معاصر را نوشتند و آنگاه شعر یا اشعاری از آنها انتخاب کردند و به زبان فرانسه برگرداند و در مجله ای که قرار بود شرق شناسانی چون «مارسل - کلمب»، «هانری ماسه»، «هانری کرین»، «گریشمن»، «روژه سکو» و «هانری گوبلو» مقاله داشته باشد، مقاله ای چاپ کردند، که هم سر و گردن با آنها باشد.

ترزا و من این کار را به رحمت تمام کردیم و در آن شماره جزاًین بنده ایرانی، دکتر برگشلی تنها ایرانی دیگری بود که مقلاه ای درباره تحول موسیقی ایرانی چاپ نمود. شاعرانی که شعرشان ترجمه شد در آن روزگار، شاعران سرشناس معاصر بودند و در میان آنها تنها نام دوزن به چشم می خورد: «فروغ فخرزاده» و «لعت والا». لعنت شعر «در کلام زندگی» او را که با الهام از شعر «آک پره ور» شاعر مشهور فرانسوی ساخته شده بود، ترجمه کردیم و در بخش شرح حال او نوشتیم: «آن جوانی که در بیست سالگی از طریق اشعار پر احساس و تکان دهنده اش لقب آنا دونوای ایران را گرفته بود، مظہری از طبله جوان زن ایرانی بود که حرفی دیگر در زمینه شعر عنوان می کرد. او لعنت والاست که کمی بعد از دوران جوانی، بیشتر به عنوان شاعر احساسهای طبیف مادرانه در زمینه شعر معاصر ایران شناخته شده است».

حقیقت این است که دمه سی و چهل، شعر زنانه ایران با حضور لعنت، فروغ و سیمین رنگ و جلای واقعی خود را یافت و این هر سه در آن زمان سرآمد شعر معاصر زنان ایران بودند.

دموکراسی در یک مجله ارتجاعی....!

تصویری که از تهران معمود اشتبیم تصویر یک مجله ارتجاعی وابسته به هیأت حاکمه بود. اما در طول سالهای بعد متوجه شدیم که معنای دموکراسی مطبوعاتی در این مجله از هر جای دیگر بیشتر رواج و رونق دارد.

مدیریت عبدالله والا ای انسان شریف، دوست داشتنی و فریاد رس بود. اصلاً به مدیریت های سنتی نمی برد. شاید به دکتر مصباح زاده خودمان از همه نزدیکتر بود. هر فکر تازه ای را استقبال می کرد. اهل گفتگو بود و نکته رلیف آنکه در آخر هر کار و پیش از تصمیم گیری به تنها کسی که اعتماد داشت و ازاو گسب نظر می کرده، بیلت بود.

من در جمع تحریر تهران مصوّر، بهترین دوستان دوران رونامه نگاری را پیدا کردم. محمود رجا که سردبیر بود و بعد معاون دکتر امینی شد، اسماعیل آفین، کوئی روشنیان، فضل الله شیفته، اسد منصور، سجاد کوئیانی، فرامرز بروزگو، فریز بروزگو، هادی خوشبختی، اسماعیل یکانگی، بروز سمشیری....

آنقدر سرست که بیدام نمی آید و این که همه آنها لعنت را قبول داشتند نه به عملت آنکه خویشاوند مدیر است یاکه به خاطر این که فوق سلیم دارد. شاید به همین جهت بود که روزی که رجا به هیأت دولت رفت همه به اتفاق آراء از لعنت خواستند که سردبیر مجله شود. این اولین بار بود که یک ذن به سردبیر یک مجله سیاسی برگزیده می شد. انتخاب او را به همه صورت گرفت.

لعنت در جلسات هیأت تحریریه که برای برنامه ریزی هفتگی تشکیل میشد، فکر های تازه می داد. چیزهایی عنوان می کرد که هفته بعد، تاثیر آن را روی فروش مجله می توانستی دید.

زنهای معمولاً با هم خوب کار نمی کنند اما سردبیر لعنت خیلی از خانمها را به کار با تهران مصوّر تشویق کرد. هایده بایگان، اعتماد سهیم بهجهانی، ویکتوریا بیهاری، ترتیت گودرزی (همسرم)، خاطره بروانه باز هم به یاد نمی آید. وستی خانوارگی ما از حد همکاری بیرون بود. ما چنان با هم شب و روز می گذاشیم که پنداری پچه های من یکجا یک خانه و یک عصمه را در وجود یک تن یافته بودند: لعنت

موطلایی شهر ما «یک زن معروف!

اویلن داستان پرسرو و صدای من در تهران مصوّر - که با رفتن مستعار رو به سقوط بود - «موطلایی شهر ما» نام داشت. اسم را با مشورت لعنت خیلی از خانمها را به کار در آن روزها موطلانی در شهر تهران کم بود. مشهورترین موطلایی شهر زنی بود که درباره اش حرف و سخن بسیار بود و من نام او را به عنوان «زی» انتخاب کردم که طنزی در گوش خاطره ها داشته باشد. چنگکهای سانسور به سوی ما دراز شده بود و همه می پرسیدند این زنی موطلایی کیست؟

در خلال انتشار داستان چند باری صدایمان زندن برای ادای «توضیحات» و ما که بدل بودیم «این طرف میزه» چطور حرف بزنیم سالم از معركه در می رقیم. خدا رحمت کند یک روز سرهنگ هژبر گیانی که بعدها تسلیکشکری هم رسید آمد اداره تهران مصوّر، در اتاق مهندسی والا، رجا، لعنت و من حاضر بودیم. در راستند او با هزار زیان خواست که زیر زبان من بکشد که این «موطلایی» کیست؟ خلاصه داستان را چند بار خواند و گفت:

هیچ را پایی ندارد اما داد می زند که قهرمان قصه از خانمهای مشهور است. ما به هم نگاه کردیم. والا با تظاهر به سادگی گفت:

- چنان سرهنگ آخر کی؟
او که جوش آورده بود گفت:

چه می دانم، بی غفاری.....!

من حظ کردم که دیدم کارم را درست انجام داده ام. ماهها پس از پایان داستان، یک روز این خانم آمد دفتر تهران مصوّر که حسابش را با تسویه کند و چون یک پسرو بیست و هفت هشت ساله را در مقابل خود دید، از جا در رفت و بد زیانی کرد.

ایرجه اور پناه همان روز او را آرام کرد و با فولکس واگن معروفش اورا به خانه اش رساند و گویا حسابش را «تسویه» کرد چون دیگر این خانم را ندیدم و فقط عباس شاپوریز (بی آن که از من اجازه بگیرد) فیلمی به نام «موطلایی شهر ما» ساخت و همین خانم ستاره اول آن شد. یک خانم موطلایی که حالا موهایش را نفره ای کرده بود.

شعر زنانه فقط با نام سه شاعره ایران

با خانم «ترزا باستی» که در روزنامه «ژورنال دو تهران» کار می کرد، مشغول کار بزرگی شدیم. قرار بود مجله شرق شناسی معروف فرانسوی به نام «ORIENT» شماره مخصوصی به مناسبت سفر زنی دوکل به تهران منتشر کند و آقای «روژه کلمب» مدیر مجله خواسته بود که فصلی هم داشته باشد زیر عنوان «شعر معاصر فارسی»، این در بهار ۱۳۴۱ بود که در مهر ماه آن، دو گل به تهران می آمد (اکبری ۱۹۶۲).

ترزا فارسی خوب می دانست. خوب حرف می زد و گاه گاه قصه های مرآ هم برای